

هیئت معاونت ملل متحد در افغانستان

دفتر سخنگوی
کابل – افغانستان

تلیفون: ۰۰۹۳ ۲۰ ۲۹۷ ۶۱۲۱ – ۰۰۳۹ ۰۸۳۱ ۲۴ ۶۱۲۱
پوست الیکترونیکی: spokesperson-unama@un.org
ویب سایت: <http://unama.unmissions.org>

کنفرانس مطبوعاتی (ترجمه کلمه به کلمه)

آقای شیگیرو اویاگی رئیس یونسکو در افغانستان

خانم کاترین بنگوی رئیس یونیسف در افغانستان

آقای مایکل سلینگزبی رئیس دفتر اسکان ملل متحد در افغانستان

داکتر نیلاب مبارز از روابط استراتژیک و دفتر سخنگوی یوناما

کابل، دوشنبه هفتم سپتمبر سال ۲۰۰۹

یوناما: خانم ها و آقایان: صبح تان بخیر، من نیلاب مبارز از دفتر سخنگوی یوناما هستم. امروز افتخار دارم که سه مهمان عالیقدر را به شما معرفی نمایم. مهمانان ما در این هفته، خانم کاترین بنگوی رئیس صندوق ملل متحد برای اطفال و آقایان شیگیرو اوياگی رئیس دفتر یونسکو و مایکل سلینگزبی رئیس دفتر اسکان ملل متحد در افغانستان که به پیشباز روز جهانی سواد در رابطه به سواد آموزی در افغانستان برای شما معلومات ارائه میدارند. حالا، بدون صحبت بیشتر، من میخوام تا رشته سخن را به آقای شیگیرو اوياگی بسپارم.

آقای اوياگی رئیس دفتر یونسکو:

به مناسبت روز بین المللی سواد 8 سپتمبر 2009، و در چارچوب "ابتکار سواد برای توانمندی" (LIFE) که توسط دولت افغانستان به عنوان چارچوب ملی کاری سواد آموزی پذیرفته شده است، اداره تعلیمی، علمی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو)، صندوق وجهی ملل متحد برای کودکان (یونیسف)، و اداره اسکان بشری ملل متحد (یو ان هبیتات) با استفاده از فرصت از تمام دست اندرکاران مربوطه در افغانستان میخواهند تا اقدامات جدی را جهت دسترسی به سواد با کیفیت، برنامه ریزی های مربوط به سواد آموزی در افغانستان به خصوص در مناطق کمتر مورد توجه و در معرض فراموشی که حد اکثر مردم آن در فقر شدید و دیگر انواع محرومیت قرار دارند، محرومیت های که در "گزارش ارزیابی ضرورت" که توسط یونسکو با همکاری وزارت معارف و همکاران (LIFE) تهیه شده اشاره گردیده، اتخاذ نمایند. سواد حق بشری اساسی است که در بهبود وضعیت صحتی، بالا بردن نورم های اقتصادی اجتماعی و بهتر کردن وضعیت کلی زندگی نقش مهم را ایفا مینماید. باید علاوه نمود که سواد نقش اساسی را در ساختن و دوام یک جامعه صلح آمیز بازی میکند.

خانم کاترین بنگوی رئیس دفتر یونیسف:

یونسکو، یونیسف و یو ان هبیتات مسرت دارد که توجه اصلی امسال روز جهانی سواد بر نقش توانمند سازی سواد و اهمیت آن در مشارکت، شهروندی، و انکشاف با شعار "قدرت سواد" میباشد. برای گرامیداشت و برای تاکید بر توجه دوامدار به نیاز سواد آموزی در افغانستان، ما خوشحالیم تا کتاب مستندات سواد آموزان افغان را به شما تقدیم نمایم. این کتاب از زبان خود سواد آموزان روایت میکند که سواد چگونه تغییر مثبت بر زندگی آنان آورده است. داستان های این کتاب روایت میکند که چگونه سواد برای دستیابی به یک زندگی عاری از نزاع و رنج کمک مینماید. برای آنها صلح چیزی بسیار بیشتر از نبود جنگ است. برای آنها صلح دوری از وضعیت مشقت بار و سختی های زندگی است. این کتاب مستندات به وسیله سواد آموزانی تهیه گردیده است که در برنامه های مختلف سواد آموزی در سرتاسر افغانستان از جمله برنامه "ارتقا سواد آموزی در افغانستان" یونسکو، برنامه "سواد زنان" یونیسف، و برنامه "آموزش برای توانمندی جامعه" یو ان هبیتات و صنوف سواد آموزی که مستقیماً توسط دیپارتمنت سواد آموزی وزارت معارف اداره میگردد، شرکت نموده اند. روی هم رفته برنامه های متذکره و دیگر برنامه های سواد آموزی در جهت رسیدن به هدف "آموزش برای همه" که کاهش نرخ 50% بیسوادی تا سال 2015 میباشد، حرکت مینمایند. همچنان این فعالیت ها در راستای اهداف تعیین شده در "استراتژی انکشاف ملی"، "پلان استراتژیک ملی آموزش"، و "پلان عمل ملی سواد" میباشد.

آقای مایکل سلینگزبی رئیس دفتر اسکان ملل متحد:

برنامه "ارتقا سواد آموزی در افغانستان" یونسکو که توسط دولت جاپان تمویل میگردد، در نظر دارد تا فرصت های سواد آموزی و فوق سواد آموزی را به 600000 مستفیدین به ویژه زنان (60%) در 13 ولایات افغانستان تا سال 2013 مهیا میسازد. این برنامه 4000 صنف سواد آموزی را در طول دوره تطبیق احتوا خواهد نمود.

یو ان هبیتات برنامه "آموزش برای توانمندی جامعه" (LCEP-2) را تطبیق مینماید که شامل یک حرکت جامع از سواد آموزی، بانکداری در سطح جوامع، و کسب مهارت های عایداتی میباشد. از این برنامه 310000 هزار نفر در 20 ولایات افغانستان مستفید خواهند شد که 60% آن را زنان تشکیل خواهد داد. کسب مهارت های عایداتی باعث تشویق مشارکت در جامعه و فعالیت های انکشافی محلی خواهد گردید. یونیسف به وزارت معارف کمک مینماید تا برنامه کورس های سواد آموزی زنان را تطبیق نموده و در حد اوسط 80000 تن از جمعیت زنان هر سال از این برنامه مستفید میگردند. این برنامه از سال 2006 بدینطرف درپروسه با سواد نمودن 386000 تن از زنان مشارکت داشته و در نظر دارد تا سال 2013، 400000 تن دیگر از جمعیت زنان را با پروگرام سواد آموزی توانمند سازد.

صندوق وجهی ملل متحد برای اطفال (یونیسف) وزارت معارف را در تطبیق کورس سوادآموزی زنان که همه ساله بطور اوسط به تعداد هشتاد هزار زن از آن مستفید میگردند کمک و حمایت مینماید. از سال 2006 بدینسو، به تعداد 386000 تن زن از این کمک مستفید گردیده اند.

بر علاوه این پروژه های مشخص، یونسکو، یونیسف و هیئات، همراه با پنج اداره دیگر ملل متحد، برنامه مشترک سوادآموزی ملل متحد را که تقویت کننده فعالیت های جاری از سوی وزارت معارف و سایر فعالین ذیدخل در این سکتور خواهد بود ایجاد نموده اند. این برنامه مشترک ملل متحد روی تحقق سوادآموزی منسجم و تعلیمات غیررسمی جهت توانمند ساختن مردم مستضعف و محروم از طریق مهارتهای سوادآموزی، معیشت و صحت تمرکز مینماید.

آقای اویاگی رئیس دفتر یونسکو:

ما، یونیسف، یونسکو و دفتر اسکان ملل متحد برای افغانستان با اغتنام از فرصت میخواهیم از شرکای ما، به ویژه وزارت معارف، بخاطر همکاری مثمر ما ابراز سپاس نمائیم. خانواده ملل متحد علاقمند است تا این مشارکت ها را جهت بلندبردن تلاشهای سوادآموزی در کشور تحکیم ببخشد. همچنان میخواهیم از مراجع کمک کننده خویش که سخاوتمندی شان ما را در سهمگیری در تلاشهای سوادآموزی حکومت و مردم افغانستان قادر میسازد ابراز سپاس نمائیم.

سواد نیز یکی از ارکان انکشاف میباشد. آقای بانکی مون، سرمنشی ملل متحد در پیام اش بمناسبت تجلیل از روز جهانی سواد چنین تاکید میدارد:

"سواد به مردم ابزاری میدهد که آنها توسط آن معیشت شانرا بهبود، در تصمیم گیری اجتماعی شرکت، و به معلومات در مورد مراقبت های صحی و سایر چیزها دسترسی پیدا مینمایند. درکل، سواد افراد را قادر میسازد تا حقوق شانرا بعنوان اتباع و بشر درک نمایند".

افغانستان از جمله کم سواد ترین کشور های جهان بوده که فقط 34% جمعیت آن (اهداف انکشافی هزاره 2005) قادر به خواندن و نوشتن میباشد، که اکثریت قشر با سواد در مناطق شهری زندگی میکنند. براساس گزارش "ارزیابی ملی نیاز و آسیب پذیری" (NRVA-2005) نرخ سواد جمعیت 15 سال به بالا در کشور 24% میباشد (32% مردان و 13% زنان). نرخ بیسوادی در مناطق روستای بسیار نگران کننده تر است. از میان 74% از جمعیت افغانستان که در مناطق روستائی زندگی میکنند، 90% زنان و 63% مردان از نعمت سواد بی بهره اند (گزارش وزارت احیا و انکشاف دهات 2003). با توجه به این آمار نگران کننده و همچنین با در نظر داشت داستان های موفقیت که توسط سواد آموزان اشتراک کننده در فعالیت های سواد آموزی تهیه گردیده است، یونسکو، یونیسف و یوان هیئات از وزارت خانه های دولت، جامعه جهانی، سازمان های غیر دولتی، جامعه مدنی، و از خود جوامع محلی درخواست میکند تا پیغام "توانمندی" امسال روز بین المللی سواد را تجلیل نموده و به تعهد خویش در جهت فراهم آوری فرصت های سواد آموزی در افغانستان برای به وجود آوردن یک جامعه قوی، صلح آمیز و مولد، پایدار باشند.

سوالات و جوابات:

رادیو آزادی: سوال من متوجه خانم کاترین است. من میخوام بدانم چالش های عمده که شما در هنگام اجرای وظایف تان در افغانستان با آن بر میخورید، کدام ها اند؟

یونیسف: افغانستان یکی از کم سواد ترین کشور ها در جهان به شمار میرود. اما بیائید که مثبت حرف بزنیم. در حال حاضر 6.2 میلیون اطفال در این کشور به مکتب میروند که در مقایسه با سال های 2001 و 2002 تعداد شان افزایش یافته است. زمانیکه من در سراسر کشور به سفر میپردازم، و به گونه مثال سری به صنف هایمبارزه با بیسوادی میزنم، با سه نسل زنان دختر، مادر و مادر کلان برمیخورم. همه اینها به مکتب میروند. من در یک فرصتی از مادر کلان پرسیدم که چرا اینجا میاید؟ او گفت بخاطریکه یک فرصت خوبی برای نواسه ام است تا به مکتب بیاید که در غیر آن اجازه خارج شدن از منزل را ندارد.

تا حال مجتمعات وجود دارد که به باور شان تعلیم برای دختران مهم نیست. پس این یک چالش عمده است که ما چگونه مجتمعات را در سراسر کشور تشویق کنیم تا اهمیت تعلیم و تربیه پسران و دختران را که طبق اهداف انکشاف هزاره همه اطفال هم از دختر و پسر حق دارند تا به تعلیم و تربیه دسترسی داشته باشند، بدانند. چالش دیگر ما این است با جودیکه ما و تمام شرکای ما در این ساحات کشور تلاش های نموده ایم، تا

حال صنوف درسی کافی در اختیار نداریم. یک ستراتیژی روشن در وزارت معارف وجود دارد که چطور تسهیلات تعلیمی را برای تمامی نقاط کشور فراهم کنیم.

سلام و زندار: سفارش های ویژه شما به خاطر بلند رفتن سطح سواد چه هست؟ و بخش دوم اینکه این برنامه مشترک ملل متحد از کی بدینسو آغاز شده است؟ و چه تعداد را تحت پوشش قرار خواهد داد؟ و در کدام بخش از کشور؟

یونسکو: ما می خواهیم همه افراد ذینفع را فرا بخوانیم البته تحت رهبری دولت، و وقتی که ما دولت می گوئیم، منظور ما فقط وزارت معارف، وزارت کار و امور اجتماعی و وزارت امور زنان نیست؛ بلکه ما از همه وزارت ها می خواهیم که در راستای بسیج کردن اجتماعاتی که در آنها سواد آموز وجود دارند، با ما تشریک مساعی نمایند. از همه مهم تر این است که چگونه ما حس پیشقدم شدن و حس مالکیت این برنامه را در سطح اجتماعات ولایات و لسوالتی ها به وجود بیاوریم. به این مفهوم همه وزارت های ذیدخل برای تشکیل یک کمیسیون عالی سوادآموزی که از سوی وزارت معارف در روز اول هفته سواد آموزی اعلان گردیده بود، موافقه نموده اند. به منظور حمایت از مساعی دولت ما خانواده ملل متحد، تمویل کنندگان، سازمان های غیر دولتی و جامعه مدنی با هم کار می کنیم و آنها را تشویق می کنیم تا در امر سوادآموزی در سطح کشور، ولایات، و لسوالتی ها مداخله نمایند. ما یک چهارچوب را تنظیم نموده ایم که نام آن "ابتکار سواد آموزی برای تقویت" یا (Literacy Initiative for Empowerment = LIFE) نام دارد و ما دفاتر ملل متحد نهاد های ذیدخل، وزارتخانه ها و سازمان های جامعه مدنی نشست های منظم ماهانه را در این خصوص ترتیب می دهیم. در ارتباط با پرسش شما پیرامون این برنامه مشترک، ما سازمان جهانی غذا (WFP)، سازمان صحتی جهان (WHO)، سازمان بین المللی غذا و زراعت (FAO)، سازمان بین المللی کار (ILO) و برنامه جمعیت سازمان ملل متحد (UNFPA) را منحیث اعضا در این برنامه مشترک سواد آموزی داریم. تحت این برنامه مشترک ما در آخرین مراحل تکمیل یک سند هستیم که آن را با وزارت معارف و سایر وزارت ها و همچنین تمویل کنندگان در میان می گذاریم تا ایشان را در راستای تهیه منابع مالی و منابع انسانی بسیج نماییم. این برنامه مشترک یک برنامه ویژه است که ما می خواهیم در آن از انواع مختلف کلاس های سواد آموزی استفاده نماییم. در برخی از کلاس های سواد آموزی ما کلینیک صحتی را منحیث کورس به کار خواهیم گرفت و بخش های صحتی مبتنی بر نیاز های مردم جزء عمده سوادآموزی را تشکیل خواهند داد. یونیسیف می تواند اهمیت سوادآموزی را برای نسل های مختلف توضیح نماید و برنامه اسکان ملل متحد (UN HABITATE) می تواند از توان خود در بسیج ساختن اجتماعات استفاده نمایند و بخش های انکشاف اجتماعات را در کورس های سواد آموزی بگنجانند.

برنامه اسکان ملل متحد یو ان هبیتات: اگر من بخواهم چند کلمه ای را اضافه کنم برنامه اسکان ملل متحد از 15 سال بدینسو در افغانستان کار می کند. رویکردی را که ما از آن استفاده می کنیم رویکرد مبتنی بر اجتماعات است. و ما از یک رویکرد از پایین به بالا استفاده می کنیم که مستقیماً با اجتماعات در مناطق روستایی و در مناطق شهری سروکار دارد. و اشتراک ما در این برنامه ملل متحد به این منظور نیست که ما سواد را یک هدف بدانیم بلکه سواد را بر اساس تجربه ای که از اجرای برنامه L-CEP (برنامه آموزش برای تقویت اجتماع) به دست آورده ایم، یک وسیله برای رسیدن به هدف می دانیم. ما می خواهیم بانکداری در سطح اجتماعات داشته باشیم که که برخی از اجتماعات پس انداز هایی را داشته باشند و آن را به اجتماعات دیگر به قرض بدهند و مهارت هایی را کسب کنند که منجر به داشتن یک زندگی بهتر برای اعضای خانواده شان تامین شود که این امر خیلی حایز اهمیت است.

به این ترتیب مردم از مهارت های سواد آموختگی خود استفاده نموده و آن را حفظ می کنند.

ما همچنین به این عقیده ایم که آموختن مهارت سواد برای مردم فرصتی را ایجاد می کند تا در رشد اجتماع شان سهم بگیرند و این کار باعث می شود که این مهارت ها در خود رشد داده و حفظ می کنند و به صورت دوامدار از آنها استفاده می کنند. و با تاکید بر نکته ای که خانم کترین مطرح نمود، این کار سوادآموختگان را کمک می کند تا پیام های صحتی را بهتر درک کنند و از آن طریق در رشد صحت خود و اعضای خانواده و اجتماع خود سهم بگیرند.

تلویزیون نور: سوال من متوجه خانم کاترین است. می توانید بگویید که طی هشت سال اخیر چه تعداد زن از کورس های سواد آموزی شما مستفید شده اند؟

یونیسف: در این صورت مجبور میشوید تمام پروگرام ها را با هم یکجا کنید. اگر فقط به یونیسف اکتفا کنم، باید گفت که ما پروگرام های سواد آموزی خود را در سال 2006 آغاز کرده ایم و همانگونه که همکاران من گفتند، حدود 260 زن از آن مستفید شده اند. اما این را به مثابه یک نمونه مجزا تصور نکنید. باید پروگرام های دیگر برای زنان مانند پروگرام وزارت های معارف را نیز در نظر بگیرید. اما تا هنوز مشکل ما حدود 13 یا 18 درصد است که این رقم بر اساس منابع زنانه اند که در این کشور سواد دارند و این رقم تا هنوز بسیار پائین است. بنابراین، تلاش ها برای ادامه این کار لازم است و همانگونه که همکاران من گفت این پروگرام تنها از سازمان ملل متحد نمی باشد. در این بخش تمام سازمان های ملل متحد در چندین وزارت به شمول تمام شرکا مانند موسسات غیر دولتی با هم کار میکنند. در اکثر کشور ها خیلی از پروگرام ها سعی نمی کنند تا بخش سواد آموزی را در پروگرام های انکشاف اجتماعی اضافه کنند و به نظر ما این عامل اصلی و ریشه ای است که می تواند در این کشور تغییر ایجاد کند.

خبرنگار آزاد: من پنج سوال دارم اما فقط یک سوال می پرسم. یک چالش دیگر که امنیت است شما در میان چالش ها اضافه نکردید. با توجه به رشد نا امنی آیا می توانید بگویید که چه تعداد مکاتب بسته و یا مورد حمله قرار گرفتند و لطفأ اطلاعات تازه در مورد ارقام بدهید. بخش اخیر سوالم این است که، اکثر این مکاتب به مثابه مراکز رأی دهی استفاده شد. آیا شما نگران نیستید که این استفاده میزان آسیب پذیری آنها را بالا برده و مورد حمله عناصر ضد دولتی قرار میدهد؟

یونیسف: طبعاً که میدهد و این یک چالش است. حمله بر مکاتب برای چندین سال یک نگرانی بوده و هنوز هم مورد نگرانی است. در بخش های جنوبی کشور اکثر مکاتب به این دلیل بسته شده است. ستراتیژی ما هم در ملل متحد این است تا اجتماعات را شامل یا دخیل در این کار بسازیم، زیرا آنها میدانند که در محل شان چه اتفاقی می افتد. اما چگونه آنها را میتوان با هم یکجا کرد؟ پاسخ این است که باید با رهبران اجتماعی، ملاء ها، شرکا داخل این اجتماعات کار کرد تا بتوان به بازگشایی مکاتب کمک نمود. در پایان سال گذشته، حدود 600 مکتب در جنوب بسته بود. می توانیم بگوییم که در پایان امسال هم چه تعداد مکتب بسته شده است. بلی این مسئله تا هنوز یک چالش است. تا هنوز حملات زیادی بر مکاتب صورت میگیرد. در ارتباط به مسئله انتخابات در سوال شما بگویم که ما هنوز در حال جمع آوری هستیم. ما خبر داریم که حوادثی از این قبیل هم رخ داده است و نمی توانیم بگوییم که فقط بخاطر انتخابات بوده. حملات بر مکاتب ادامه دارد و طبعاً بعضی حمله ها در جریان و یا دوره قبل از انتخابات صورت گرفته است. هنوز در حال جمع آوری ارقام هستیم تا بتوانیم بگوییم که آیا این حملات به انتخابات ارتباط داشته یا خیر. در این خصوص هنوز چیزی گفته نمی توانم.

سازمان اسکان ملل متحد: طبعاً امنیت یک نگرانی برای همه ما و شماس. اما همانگونه که کاترین گفت، رویکرد کار مستقیم با اجتماعات توسط سازمان اسکان ملل متحد در حال کسب حمایت است و پروگرام ها را در جایی معرفی میکند که برای ما مناسب باشد و معرفی کورس های سواد آموزی به معنی این است که ما میتوانیم حتی در مناطق واقعاً دشوار هم کار کنیم. رویکرد آسانی را که در کار با گروه های 20 تا 25 نفری ایجاد نموده ایم نشان میدهد که موثر بوده و در اجتماعات مختلف و شرایط متفاوت قابل قبول می باشد. در ارتباط به مشارکت زنان باید گفت که هدف ما 60 درصد زنان است. در حال حاضر این رقم 59.4 درصد شده. علی رغم تمام مشکلات زنان زیادی در کورس ها اشتراک می کنند و خیلی مشتاق به فراگیری سواد هستند و با حمایت رهبران اجتماعی و بزرگان دریافتیم که می توانیم در شرایط متفاوت و دشوار هم کار کنیم.

تلویزیون آریانا: در ساحاتی که مردم در مخالفت با تعلیم و تربیه زنان قرار دارند، شما به منظور تشویق آن تعداد مردم چگونه به آن ساحات میرسید؟

یونسکو: چیز را که ما انجام میدهم و انجام داده ایم این است تا مجتمعات را تجهیز و معلمین انانث را برای آموزش طبقه انانث استخدام نماییم. در اکثر قضایا ما خود را به رهبران محلات مثل ملا ها میرسانیم تا آنها را به منظور درک سواد و اهمیت آن در انکشاف و تجهیز مجتمعات تشویق کنیم.

پس ما سواد را فقط مانند یک نوع بسته بوجود نمیآوریم بلکه به مجتمعات میرویم، با آنها گپ میزنیم و تشویق شان میکنیم تا اهمیت و ارزش سواد را بفهمند و اینکه اگر زنان خواندن و نوشتن را بیاموزند خانواده از آن فایده میبرد. در اکثر قضایا آنها درک میکنند و چالش های نیز وجود دارد اما تلاش میکنیم تا آنها را در فهماندن اهمیت سواد در راه ها مختلف تشویق نماییم.

هبتات: بلی این یک موضوع خیلی مهم است و بر علاوه چیز که همکارم توضیح داد ابیتات نیز تلاش میورزد تا مردم محل را در کسب سواد تشویق کند. ما از آن محلاتی که یک مقدار مقاومت در برابر آموزش زنان وجود دارد نیز بازدید مینماییم.

بی بی سی: چنانچه میدانید در بخش های مختلف کشور بخصوص در جنوب جنگ جریان دارد و در نتیجه مکاتب زیادی مسدود شده است. در این مناطق پروگرام های سواد آموزی چگونه کار میکند؟

یونیسف: به نظرم ما قبلاً این مسئله را به مثابه یک چالش مشخص ساختیم، اما باز به مثابه حفاظت در برابر هر پروگرام باید آن را در همکاری با اجتماع انجام دهید. بنابراین باز این گونه رویکرد جهت ایجاد مشارکت با اجتماعات تا هنوز بهترین ستراتیژی می باشد. بدبختانه این مسئله تا هنوز یک چالش است و حتی محلاتی است که دسترسی به آنجا مشکل است.

یونسکو: فقط یک مسئله دیگر. ما شرکای سواد آموزی مان را در اعلامیه مشترک مان مشخص ساختیم. اما میخواهم تأکید کنم که رسانه ها هم یکی از شرکای مهم ما در پیشبرد سواد می باشد. شما ارتباط دهنده میان مردم هستید و در این حالت من شما را ترغیب می نمایم تا به مثابه شریک عمده ما سواد را گسترش دهید و از برچسب هایی که توسط تمام همکاران به زبان های دری و پشتو انگلیسی تهیه شده استفاده کنید. پیام ما چنین است، بیایید تا دستان مان را بخاطر باسواد ساختن و بخاطر صلح و ثبات با هم یکجا کنیم. خواهش میکنیم تا به ما به پیوندید و اجازه دهید تا مردم بدانند که تنها مسئله خواندن و نوشتن نیست بلکه این کار به مسئله انکشاف، صلح و حقوق بشر ارتباط دارد.
